



# «عملکرد مناطق

## پردازش صادرات کره جنوبی»

### ۱ - تعداد و توزیع بخشی بنگاهها

جداول (۲) و (۳) تصویری کلی از جمع سرمایه گذاری داخلی و خارجی و تعداد بنگاهها در دو منطقه پردازش صادرات «ماسان» و «ایری» را ارائه می دهد. اگرچه سال ۱۹۷۰ بعنوان سال شروع فعالیت منطقه ماسان ذکر گردیده، لکن تولید و صادرات عملاً در سال ۱۹۷۱ آغاز گردید. منطقه ایری فعالیت خود را در سال ۱۹۷۴ آغاز کرد. در ارتباط با منطقه ماسان، بیشترین تعداد بنگاهها (۱۱۵ بنگاه) به زودی و در سال ۱۹۷۳ حاصل گردید (نگاه کنید به جدول ۲). از آن زمان تاکنون، تعداد بنگاهها به ۷۹ بنگاه در سال ۱۹۸۵ و ۷۸ بنگاه در نیمه اول سال ۱۹۸۶ کاهش یافته

است. متأسفانه ارقام فوق تصویر کاملی از بنگاههای وارد و خارج شده از منطقه را در خلال این دوره نشان نمی دهد. همچنین در مورد دلایل خروج بنگاهها نیز هیچگونه اطلاعاتی در دست نمی باشد<sup>۱</sup>. در مورد منطقه ایری، تعداد بنگاهها تا اواسط سال ۱۹۸۶ به ۲۰ بنگاه افزایش یافت، لکن در این مورد نیز تعداد بنگاههای وارد و خارج شده از منطقه معلوم نیست.

برحسب قیمت‌های جاری، ارزش جمعی کل سرمایه گذاری داخلی و خارجی در دو منطقه هر سال افزایش یافته است، بنحوی که تا سال ۱۹۸۵ رقم آن ۵۴ درصد بیش از رقم متناظر در سال ۱۹۷۴ (اولین سال فعالیت هر دو منطقه) بوده است، لکن به قیمت‌های دلاری ثابت، ارزش جمعی

جدول (۲): تعداد موسسات<sup>۱</sup> و ارزش جمعی کل سرمایه‌گذاری در سالهای ۱۹۸۶ - ۱۹۷۰

سال	تعداد بنگاهها			سرمایه‌گذاری (میلیون دلار)		
	منطقه ماسان	منطقه ایبری	جمع	منطقه ماسان	منطقه ایبری	جمع
۱۹۷۰	۴	-	۴	۱/۸	-	۱/۸
۱۹۷۱	۲۲	-	۲۲	۵/۳	-	۵/۳
۱۹۷۲	۷۰	-	۷۰	۳۶/۹	-	۳۶/۹
۱۹۷۳	۱۱۵	-	۱۱۵	۸۲/۸	-	۸۲/۸
۱۹۷۴	۱۱۰	۱	۱۱۱	۸۸/۹	۲/۳	۹۱/۲
۱۹۷۵	۱۰۵	۶	۱۱۱	۸۹	۳/۳	۹۲/۳
۱۹۷۶	۹۹	۱۴	۱۱۳	۹۸	۵/۳	۱۰۳/۳
۱۹۷۷	۹۹	۱۵	۱۱۴	۱۰۳/۹	۶/۷	۱۱۰/۶
۱۹۷۸	۹۷	۱۴	۱۱۱	۱۱۱/۹	۶/۷	۱۱۸/۶
۱۹۷۹	۹۴	۱۴	۱۰۸	۱۱۵	۶/۹	۱۲۱/۹
۱۹۸۰	۸۸	۱۳	۱۰۰	۱۱۲/۹	۷/۵	۱۲۰/۴
۱۹۸۱	۸۹	۱۷	۱۰۶	۱۱۷/۲	۱۱/۹	۱۲۹/۱
۱۹۸۲	۸۳	۱۶	۹۹	۱۱۶/۲	۱۱/۸	۱۲۸
۱۹۸۳	۸۳	۱۸	۱۰۱	۱۱۸/۲	۱۵/۷	۱۳۳/۹
۱۹۸۴	۷۹	۱۹	۹۸	۱۲۸/۲	۱۶/۸	۱۴۵
۱۹۸۵	۷۹	۲۰	۹۹	۱۲۵/۹	۱۴/۳	۱۴۰/۲
۱۹۸۶ <sup>***</sup>	۷۸	۲۰	۹۸	۱۳۲/۴	۱۷/۵	۱۴۹/۹

مأخذ: Jong - Nam kim, *Business Activities in the Korean Export Processing Zones*

(Seoul: Ministry of Trade and Industry, 1986), Table 3; and MIT Administration Offices of the EPZs.

۱ - موسسات به ثبت رسیده. بنگرید به توضیح (و) جدول (۳).  
 \*\* - تا ۳۰ ژوئن برای منطقه ماسان و تا تاریخ ۳۱ مه برای منطقه ایبری.

(۱): بعنوان مثال، معلوم کردن این امر که آیا بنگاههایی که منطقه را ترک کردند این حرکت را برای استقرار در محل دیگری در جمهوری کره انجام دادند (و چه عاملی باعث ترغیب آنان به این حرکت شد) یا آنکه آنها کلاً فعالیت خود را در جمهوری کره متوقف کردند، میتواند ارزشمند باشد. ظاهراً، آماری مشابه - که در مورد آن

---

درآمد خالص ارزی مناطق پردازش صادرات جمهوری کره حدود  
۵۰ درصد صادرات این مناطق است.

---



از اواسط دهه ۱۹۷۰ تعداد موسسات واقع در مناطق پردازش صادرات کره جنوبی روبه کاهش بوده است.

ایری صنایع منسوجات و پوشاک غالب هستند. بطور مشخص تر، در منطقه ماسان ۳۰ درصد بنگاهها و ۵۸ درصد سرمایه گذاریها در بخشهای برق و الکترونیک هستند، در حالی که در منطقه ایری ۱۷ درصد بنگاهها و ۵۳ درصد سرمایه گذاریها متعلق به صنایع منسوجات و پوشاک است. در مجموع دو منطقه، بخشهای برق و الکترونیک با ۲۵ درصد کل بنگاهها و ۵۲ درصد کل سرمایه گذاری در مرتبه اول قرار دارند. با این وجود، فعالیت در بخش فلزات سهمی معادل ۱۷ درصد و ابزار دقیق ۹ درصد از کل سرمایه گذاری را تشکیل می دهند. ساختار بخشی مناطق پردازش صادرات در جمهوری کره متنوع تر از دیگر مناطق در سراسر جهان است.

## ۲ - سرمایه گذاری داخلی و خارجی

جداول (۴) تا (۷) آمارهائی را در ارتباط با سرمایه گذاری داخلی و خارجی، برحسب کشور و بخش صنعت ارائه می دهند.

سرمایه گذاری کاهش یافته است. بسته به شاخص تعدیل کننده بکارگرفته شده (شاخص تعدیل کننده تولید ناخالص داخلی یا شاخص قیمت های عمده فروشی) ارزش واقعی سرمایه گذاری جمعی در دو منطقه بین ۳۰ تا ۶۰ درصد کاهش داشته است.

اندازه متوسط بنگاهها، برحسب سرمایه گذاری انجام شده، کوچک بوده و هست و از ۰/۲۴ میلیون دلار در سال ۱۹۷۱ تا ۱/۵ میلیون دلار در سال های ۱۹۸۴ و ۱۹۸۶ در تغییر بوده است. لکن، یکبار دیگر پس از تعدیل با افزایش قیمت ها (با استفاده از شاخص قیمت های عمده فروشی)، اندازه متوسط بنگاهها به قیمت های ثابت، ۵۵ درصد کاهش یافته است.

جدول (۳)، بر مبنای آمار موجود در پایان ژوئن ۱۹۸۶، بنگاهها و سرمایه گذاریهای انجام شده را به تفکیک هر بخش مشخص می سازد. مناطق ایری و ماسان ساختارهای بخشی کاملاً متمایزی را ظاهر می سازند. در منطقه ماسان بخشهای برق و الکترونیک حاکمیت دارند و در منطقه

هیچ گونه سابقه ای نگاهداری نمی شود. در ارتباط با بنگاههای خارجی است که درخواست ورود به منطقه داشته اند، لکن بدلیل نبود امکانات طبیعی پذیرفته نشده اند. انسان مایل است بدانند، در صورتیکه چنین بنگاههایی وجود داشتند، آیا آنها در منطقه استقرار یافتند یا در حال تصمیم گیری در مورد استقرار در محل دیگری در جمهوری کره هستند.

الگوهای ساختاری در مناطق پردازش صادرات و در جمهوری کره مورد مقایسه قرار می‌گیرند. در جداول فوق تاکید بر منطقه ماسان است، چرا که تفکیک سرمایه‌گذاران برحسب کشور در مورد منطقه ایری هنوز در دسترس نمی‌باشد.

جدول (۴) نشان دهنده دو ویژگی عمده ذیل در مورد سرمایه‌گذاری در منطقه ماسان است:

(الف) - ژاپن به‌عنوان کشور سرمایه‌گذاری که ۸۳ درصد از کل سرمایه‌گذاری را به‌خود اختصاص داده، نقشی بسیار غالب دارد. سرمایه‌گذاران داخلی جمهوری کره ۱۱ درصد و سرمایه‌گذاران امریکائی ۴ درصد دیگر از کل سرمایه‌گذاری را در اختیار دارند و سایر منابع تنها ۲ درصد از سرمایه‌گذاری را تشکیل می‌دهند.

(ب) - سهم سرمایه‌گذاری مشترک در کل سرمایه‌گذاری‌ها ۱۶ درصد است. برحسب بخشهای صنعتی، فلزات، کفش و منسوجات بترتیب با ۳۹، ۳۸ و ۲۶ درصد بالاترین سهم از سرمایه‌گذاری‌های مشترک را در اختیار دارند، در حالیکه سهم بخشهای غالب (برق و الکترونیک) در سرمایه‌گذاری‌های مشترک تنها ۵ درصد است. برحسب کشور، سرمایه‌گذاری‌های ژاپن بطور غالب تماماً مالکیت ژاپنی دارد (۸۷ درصد)، در حالی که در مورد ایالات متحد امریکا تنها بخش کوچکی از

سرمایه‌گذاری (۳۱ درصد) تماماً به این کشور تعلق دارد. این امر به‌وضوح نشان دهنده اختلاف نظر در مورد مطلوبیت یا لزوم داشتن شریکی از جمهوری کره می‌باشد.

جدول (۵) یکبار دیگر به منطقه ماسان اشاره دارد و وضعیت این منطقه را در ژوئن ۱۹۸۶ در ارتباط با درصد سرمایه‌گذاری در بخشهای صنعت توسط کشورهای مختلف نشان می‌دهد. اغلب سرمایه‌گذارهای ژاپن به‌وضوح در بخشهای برق و الکترونیک انجام می‌شود (با ۶۵ درصد سهم). از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری ایالات متحده امریکا در بخش صنعت کفش متمرکز است (با ۴۵ درصد سهم). جمهوری کره در بخشهای برق و الکترونیک هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری ندارد و نیمی از سرمایه‌گذاری خود را در صنایع فلزی (که برای ژاپن و ایالات متحده از اهمیت کمتری در منطقه ماسان برخوردار است و برای دیگر کشورها هیچ‌گونه اهمیتی ندارد) انجام داده است.

در هنگام مقایسه ساختار سرمایه‌گذاری در منطقه ماسان با سرمایه‌گذارهای انجام شده در سراسر جمهوری کره به‌وضوح دیده می‌شود که اهمیت نسبی صنایع برق و الکترونیک در منطقه ماسان بسیار بیشتر است. این امر اساساً ناشی از سرمایه‌گذاری ژاپن است که ۸۰ درصد از سرمایه‌گذاری در منطقه ماسان (لکن تنها کمی بیش از ۵۰ درصد از سرمایه‌گذاری در جمهوری کره) را در اختیار دارد و تاکید آن بر سرمایه‌گذاری

در این بخش خاص از صنعت می باشد.

جدول (۳): مناطق پردازش صادرات ماسان و ایری، تعداد بنگاهها و میزان سرمایه گذاری برحسب بخشهای صنعتی (تا تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۸۶)  
(الف)

سرمایه گذاری (هزار دلار)				تعداد بنگاهها (ب)				بخش صنعتی
درصد	جمع	منطقه ایری	منطقه ماسان	درصد	جمع	منطقه ایری	منطقه ماسان	
۵۱/۷	۷۷۴۹۲	۱۳۸۴	۷۶۱۰۷	۲۵/۳	۲۴	۱	۲۳	برق و الکترونیک
۱۷/۳	۲۵۹۸۱	۳۵۰۱	۲۲۴۸۰	۱۷/۹	۱۷	(ج) ۱	۱۶	فلزات
۹/۲	۱۳۸۴۰	--	۱۳۸۴۰	۸/۴	۸	--	۸	ابزار دقیق
۹/۷	۱۴۶۰۷	۹۱۸۴	۵۴۲۴	۱۶/۸	۱۶	۸	۸	منسوجات و پوشاک
۱/۴	۲۰۳۹	--	۲۰۳۹	۴/۲	۴	--	۴	ماشین آلات
۴/۴	۶۵۴۳	--	۶۵۴۳	۵/۳	۵	--	۵	کفش
۰/۹	۱۳۱۹	--	۱۳۱۹	۹/۵	۹	(د) ۴	۵	غیرفلزی
۱/۵	۲۲۷۰	۲۲۷۰	--	--	--	(ه) --	--	چرم
۰/۶	۹۰۸	۹۰۸	--	۳/۲	۳	۳	--	پردازش سنگ
۳/۳	۴۹۱۵	۲۲۷	۴۶۸۸	۹/۵	۹	۱	۸	سایر
۱۰۰	۱۴۹۹۱۵	۱۷۴۷۵	۱۳۲۴۴۰	۱۰۰	۹۵	۱۸	۷۷	جمع (و)

مأخذ:

Ministry of Trade and Industry and Administration Offices of Masan and Iri EPZ.

(الف): ارقام منطقه ایری مربوط به تاریخ ۳۱ مه ۱۹۸۶ است.

(ب): شرکتهای فعال.

(ج): علاوه براین، یک شرکت در حال شروع به فعالیت می باشد.

(د): علاوه براین، یک شرکت در حال استقرار در منطقه می باشد.

(ه): تا ۳۱ مارس ۱۹۸۶ منطقه ایری ۵ شرکت در این بخش از صنعت داشت که جمع سرمایه گذاری آنها

به ۲/۳ میلیون دلار می رسد که از آن مقدار ۱/۵ میلیون دلار سرمایه خارجی بود.

(و): تعداد کلی بنگاهها نشان دهنده شرکتهای فعال است، از اینرو با ارقام جدول ۲ که شرکتهای ثبت شده را نشان می دهد اندکی اختلاف دارد.

جدول (۴) : منطقه پردازش صادرات ماسان: سرمایه گذاری بر حسب کشور، بخش صنعتی و الگوی مالکیت در تاریخ ۳۰ ژوئن ۱۹۸۶ (تعداد شرکتها در برانتز، واحد: هزار دلار)

بخش صنعت	ایالات متحده امریکا			زاین		
	مالکیت کلا "خارجی"	سرمایه گذاری مشترک	جمع	مالکیت کلا "خارجی"	سرمایه گذاری مشترک	جمع
برق و الکترونیک	۱۵۰۰	۴۲۳	۱۹۲۳	۷۱۲۸۳	۷۲۸	۷۲۰۵۵۴
	(۱)	(۱)	(۲)	(۲۰)	(۲)	(۱۸)
فلزات	—	۵۵۰	۶۸۵۸	۱۵۰۷۲	۸۱۴۳	۶۹۲۹
	(۲)	(۲)	(۴)	(۱۰)	(۵)	(۵)
ابزار دقیق	—	۲۰۴	۵۰۰	۱۳۱۳۶	۳۱۵۳	۹۹۸۳
	(۲)	(۱)	(۱)	(۷)	(۳)	(۴)
منسوجات	—	—	۴۰۱۵	۱۱۰۹	۱۱۰۹	—
	—	—	(۳)	(۴)	(۴)	—
ماشین آلات	—	۱۹۴	—	۱۸۴۵	—	۱۸۴۵
	—	(۱)	—	(۳)	—	(۳)
کفش	—	۲۴۷۴	۱۶۳۹	۲۴۳۰	—	۲۴۳۰
	—	(۱)	(۱)	(۳)	—	(۳)
غیرفلزی	۲۰۵	—	۸۹۰	۲۲۴	—	۲۲۴
	(۱)	—	(۳)	(۱)	—	(۱)
سایر	—	—	—	۴۶۸۸	۱۰۰۴	۳۶۸۵
	—	—	—	(۸)	(۲)	(۶)
جمع	۱۰۷۵	۳۸۴۵	۱۳۹۰۲	۱۰۹۷۸۷	۱۴۱۳۷	۹۵۶۵۰
	(۲)	(۶)	(۱۲)	(۵۶)	(۱۶)	(۴۰)

بخش صنعت	سایر کشورها			جمع		
	مالکیت کلا "خارجی"	سرمایه گذاری مشترک	جمع	مالکیت کلا "خارجی"	سرمایه گذاری مشترک	جمع
برق و الکترونیک	—	۲۹۰۱	۲۹۰۱	—	۴۰۵۲	۷۶۱۰۷
	—	(۱)	(۱)	—	(۴)	(۲۳)
فلزات	—	—	—	۱۳۷۸۷	۸۶۹۳	۲۲۴۸۰
	—	—	—	(۹)	(۷)	(۱۶)

جمع			سایر کشورها			بخش صنعت
جمع	سرمایه گذاری مشتتسرك	مالکیت کلا" خارجی	جمع	سرمایه گذاری مشتتسرك	مالکیت کلا" خارجی	
۱۳۸۴۰	۳۳۵۷	۱۰۴۸۳	-	-	-	ایزاردقیقه
(۹)	(۴)	(۵)				
۵۲۲۴	۱۴۰۹	۴۰۱۵	۳۰۰	۳۰۰	-	منسوجات
(۸)	(۵)	(۳)	(۱)	(۱)		
۲۰۳۹	۱۹۴	۱۸۴۵				ماشین آلات
(۴)	(۱)	(۳)				
۶۵۴۳	۲۴۷۴	۴۰۶۹				کفش
(۵)	(۱)	(۴)				
۱۳۱۹	-	۱۳۱۹				غیر فلزی
(۵)		(۵)				
۴۶۸۸	۱۰۰۴	۳۶۸۵				سایر
(۸)	(۲)	(۶)				
۱۳۲۴۴۰	۲۱۱۸۳	۱۱۱۲۵۷	۳۲۰۱	۳۲۰۱	-	جمع
(۷۸)	(۲۴)	(۵۴)	(۲)	(۲)	-	

Administration Office of Masan EPZ.

مأخذ:

الف - شامل جمهوری کره

(الف)

جدول (۵): منطقه پردازش صادرات ماسان: سهم سرمایه گذاری در بخشهای مختلف صنعت بر حسب کشورها در ۳۰ ژوئن ۱۹۸۶ (درصد)

بخش صنعت	زاین	ایالات متحده آمریکا	جمهوری کره	سایر کشورها	جمع
برق و الکترونیک	۶۴/۹	۲۴/۷	-	۹۰/۶	۵۷/۵
فلزات	۱۳/۷	۹/۹	۴۹/۳	-	۱۷
ایزاردقیقه	۱۲	۳/۷	۳/۶	-	۱۰/۵
منسوجات	۱	-	۲۸/۹	۹/۴	۴/۱



ماشین آلات	۱/۲	۳/۵	-	-	۱/۵
کفش	۲/۲	۴۴/۶	۱۱/۸	-	۴/۹
غیرفلزی	۰/۲	۳/۷	۶/۴	-	۱
سایر	۴/۳	-	-	-	۳/۵
جمع	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

مأخذ: جدول (۴)  
 (الف): شامل سرمایه گذاری مشترک و سرمایه گذاریهای که تماماً به خارجیان تعلق دارند می شود.

### صنایع برق و الکترونیک در منطقه ماسان و منسوجات و پوشاک در منطقه ایری نقشی غالب دارند.

یافت و در سال ۱۹۸۲ به بالاترین سطح خود (۲۸/۷ درصد) از کل سرمایه گذاری رسید. در سالهای بعد این سهم مرتباً کاهش یافت و به ۲۲ درصد در سال ۱۹۸۶ رسید که بین رقم سالهای ۸۱ - ۱۹۸۰ قرار داشت. از سال ۱۹۸۱، تقریباً یک چهارم از کل سرمایه گذاریهای تجمعی در منطقه ماسان متعلق به اتباع جمهوری کره بوده است. در مورد منطقه ایری، اتکاء به سرمایه های داخلی از همان سالهای اولیه بنحو چشمگیرتری دیده می شود. از سال ۱۹۷۵ - یکسال پس از تأسیس منطقه ایری - ۲۸ درصد از کل سرمایه گذاریهای تجمعی توسط اتباع کره ای صورت می گرفت. پس از سه سال کاهش پیاپی در سهم سرمایه گذاری داخلی، در سالهای ۸۰ - ۱۹۷۹ افزایش این نسبت آغاز و لااقل تا ماه مه ۱۹۸۶ - هنگامی که ۵۷/۵ درصد از کل

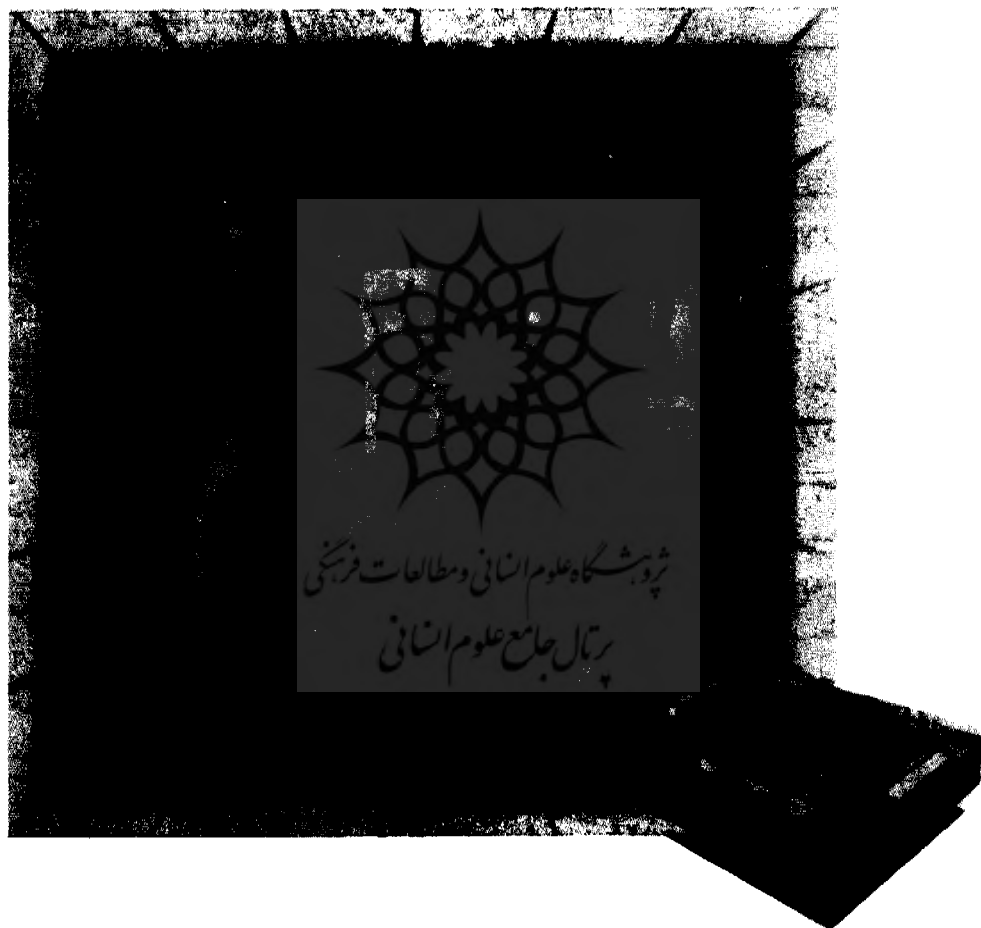
به منظور ترسیم تصویری کلی از اهمیت مناطق پردازش صادرات در جمهوری کره، جدول (۶) و (۷) آمار متنوعی را در ارتباط با سرمایه گذاریها در مناطق پردازش صادرات و نیز سرمایه گذاریهای تجمعی در جمهوری کره از سال ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۶ عرضه می دارند. برای هر دو منطقه ماسان و ایری آمار سرمایه گذاری داخلی و خارجی ارائه می گردند تا بتوان اهمیت نسبی سرمایه گذاری داخلی در هر دو منطقه را مشخص نمود.

در ارتباط با منطقه ماسان، در خلال سالهای اولیه ایجاد این منطقه، سرمایه گذاری داخلی ۶ الی ۷ درصد از کل سرمایه گذاری را تشکیل می داد (بنگرید به جدول ۶)، اما از سال ۱۹۷۷ به بعد اهمیت نسبی سرمایه گذاری داخلی افزایش

---

مناطق آزاد جمهوری کره در سال ۱۹۸۵ کمتر از یک درصد از  
اشتغال صنعتی این کشور را تشکیل می‌داده‌اند.

---



## ۸۳ درصد از سرمایه‌گذاری در مناطق پردازش صادرات کره جنوبی به ژاپن تعلق دارد و سهم سرمایه‌گذاران داخلی تنها ۱۱ درصد است.

سرمایه‌گذاری‌های تجمعی از منابع داخلی تامین می‌گردیدند - ادامه یافت. بدیهی است که اعطای مجوز به اتباع کره از سال ۱۹۸۰ به منظور تملک کامل یک موسسه در منطقه پردازش صادرات در این رابطه موثر بوده است، ولی در مورد اینکه آیا این مجوز بدلیل کمبود شرکت‌های خارجی مایل به ورود به منطقه داده شد یا آنکه فشار تولیدکنندگان داخلی که مایل بودند از تسهیلات مناطق پردازش صادرات بهره‌گیرند باعث این امر شد، بدلیل نبود اطلاعات بیشتر در این زمینه، همچنان باید در ابهام باقی بماند.

با لحاظ کردن هر دو منطقه، سهم سرمایه‌گذاری داخلی در کل سرمایه‌گذاری‌های مناطق مزبور در سال ۱۹۸۳ به ۳۰ درصد رسید و در ماه مه ۱۹۸۵ به ۲۶ درصد تنزل یافت.

ستون آخر جدول (۷) اهمیت سرمایه‌گذاری در ماسان و ایری را در مقایسه با کل سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی در جمهوری کره نشان می‌دهد. اگر منطقه ماسان بطور جداگانه مورد نظر قرار گیرد، ملاحظه خواهد شد که در سال ۱۹۷۰ سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در آن منطقه ۸/۶ درصد از کل سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی در جمهوری کره را تشکیل می‌داده است (با استفاده از ارقام جداول ۶ و

۷). در خلال دوره ۸۵ - ۱۹۷۰، این رقم در سال ۱۹۷۳ به ۲۷/۳ درصد - بالاترین حد خود - رسید. از آن پس از اهمیت نسبی آن مرتباً کاسته شد و در سال ۱۹۸۰ به ۸/۹ درصد و در سال ۱۹۸۵ به ۳/۷ درصد رسید. افزودن منطقه ایری به محاسبات باعث حدود نیم درصد افزایش در سهم ماسان می‌شود. بعنوان نمونه، در سال ۱۹۷۴ سهم سرمایه‌گذاری خارجی تجمعی در ماسان به تنهایی ۲۲/۶ درصد از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جمعی در جمهوری کره را تشکیل می‌داد. افزودن منطقه ایری این نسبت را به ۲۳/۲ درصد افزایش می‌دهد. در سال ۱۹۸۰ مجموع این دو سهم ۹/۴ درصد، و در سال ۱۹۸۵ رقمی معادل ۴ درصد بود. آنچه این مجموعه از ارقام نشان می‌دهند بطور کلی جذابیت روزافزون جمهوری کره برای سرمایه‌گذاران خارجی است. از این رو تنها باید انتظار داشت که اهمیت نسبی مناطق پردازش صادرات کاهش خواهد داشت.

ستون آخر جدول (۷) نکته آخر را مورد تأکید قرار می‌دهد. با لحاظ کردن مجموع سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در این دو منطقه ملاحظه می‌شود که این رقم در مقایسه با کل سرمایه‌گذاری‌های داخلی به ۰/۸۹ درصد در سال ۱۹۷۳ (بالاترین حد خود) رسیده و سپس مرتباً کاهش یافته تا به رقم عملکرد مناطق پردازش صادرات کره جنوبی ۷۳

جزئی ۰/۰۷ درصد در سال ۱۹۸۵ رسیده است.

(الف)

جدول (۶): مناطق ابری و ماسان: سرمایه گذاری تجمعی داخلی و خارجی در سالهای ۸۶ - ۱۹۷۰ (میلیون دلار)

سال	منطقه ماسان				منطقه ابری			
	داخلی	خارجی	کسکل	سرم داخلی (درصد)	داخلی	خارجی	کسکل	سرم داخلی (درصد)
۱۹۷۰	۰/۲	۱/۲	۱/۴	۱۴/۲	-	-	-	-
۱۹۷۱	۰/۲	۴/۹	۵/۳	۷/۵	-	-	-	-
۱۹۷۲	۲	۳۴/۹	۳۶/۹	۵/۴	-	-	-	-
۱۹۷۳	۴	۷۸/۸	۸۲/۸	۴/۸	-	-	-	-
۱۹۷۴	۶/۷	۸۲/۲	۸۸/۹	۷/۵	۳/۲	۲/۲	۲/۱	-۰/۰۷
۱۹۷۵	۶/۲	۸۲/۸	۸۹	۶/۹	۲۷/۸	۶/۸	۴/۹	۱/۹
۱۹۷۶	۶/۶	۹۱/۴	۹۸	۶/۸	۲۳/۷	۷/۷	۵/۸	۱/۸
۱۹۷۷	۱۰/۵	۹۳/۵	۱۰۳/۹	۱۰/۱	۲۰	۱۴/۲	۱۱/۴	۲/۸
۱۹۷۸	۱۴/۶	۹۷/۴	۱۱۱/۹	۱۳	۲۵/۲	۹/۶	۷/۲	۲/۴
۱۹۷۹	۱۳	۱۰۱/۶	۱۱۵	۱۱/۳	۲۸	۸/۵	۶/۱	۲/۴
۱۹۸۰	۱۹/۷	۹۳/۱	۱۱۲/۹	۱۷/۵	۲۷/۹	۷/۹	۵/۷	۲/۲
۱۹۸۱	۳۱/۱	۸۶/۱	۱۱۷/۲	۲۶/۵	۳۶/۶	۱۲	۷/۶	۴/۴
۱۹۸۲	۳۳/۳	۸۲/۹	۱۱۶/۲	۲۸/۷	۲۸/۲	۱۱/۸	۸/۴	۳/۳
۱۹۸۳	۳۳/۴	۸۴/۸	۱۱۸/۲	۲۸/۲	۲۵	۱۵/۷	۸/۶	۷/۱
۱۹۸۴	۳۰/۵	۹۷/۷	۱۲۸/۲	۲۳/۸	۲۵/۲	۱۶/۸	۹/۲	۷/۶
۱۹۸۵	۲۹/۵	۹۶/۴	۱۲۵/۹	۲۳/۴	۴۷/۹	۱۴/۳	۷/۴	۶/۸
۱۹۸۶ (ب)	۲۹/۱	۱۰۳/۳	۱۳۲/۲	۲۲	۵۷/۵	۱۷/۵	۷/۴	۱۰

اکثر سرمایه گذاریهای ژاپن در بخشهای برق و الکترونیک است و سرمایه گذاران امریکائی بیشترین سرمایه گذاری را در صنعت کفش دارند.

منطقه ماسان و ایسری			
داخلی	خارجی	کسب	سهم داخلی درکسب (درصد)
۰/۲	۱/۲	۱/۴	۱۲/۲
۰/۴	۴/۹	۵/۳	۷/۵
۲	۲۴/۹	۳۶/۹	۵/۴
۴	۷۸/۸	۸۲/۸	۴/۸
۶/۸	۸۴/۳	۹۱/۱	۷/۵
۸/۱	۸۷/۷	۹۵/۹	۸/۵
۸/۴	۹۷/۲	۱۰۵/۶	۸
۱۳/۳	۱۰۴/۹	۱۱۸/۲	۱۱/۳

منطقه ماسان و ایسری			
داخلی	خارجی	کسب	سهم داخلی درکسب (درصد)
۱۷	۱۰۴/۶	۱۲۱/۶	۵/۸
۱۵/۴	۱۰۷/۷	۱۲۳/۱	۱۲/۵
۲۱/۹	۹۸/۸	۱۲۰/۷	۱۸/۱
۳۵/۵	۹۳/۷	۱۲۹/۲	۲۷/۵
۳۶/۶	۹۱/۳	۱۲۷/۹	۱۳/۱
۴۰/۵	۹۳/۴	۱۳۳/۹	۳۰/۲
۳۸/۱	۱۰۶/۹	۱۴۵	۲۶/۳
۳۶/۳	۱۰۳/۸	۱۴۰/۱	۲۵/۹
۳۹/۱	۱۱۰/۷	۱۴۹/۸	۲۶/۱

مأخذ: جدول ۷.

(الف): آمار این جدول از سال ۱۹۷۰ تجمعی هستند.

(ب): تا تاریخ ۳۱ مه ۱۹۸۶.

جدول (۷) - ارتباط بین سرمایه گذاری تجمعی در مناطق پردازش صادرات ایبری و ماسان و سرمایه گذاری در جمهوری کره در سالهای ۸۵ - ۱۹۷۰

(الف)

سال	جمهوری کره (میلیون دلار)		مناطق ماسان و ایسری (درصد)	
	سرمایه گذاری مستقیم خارجی	سرمایه گذاری مستقیم داخلی و خارجی به علاوه ورود سرمایه های دیگر - (کل تشکیل سرمایه داخلی)	سهم سرمایه گذاری خارجی در کسب	سهم سرمایه گذاری داخلی و خارجی در کل تشکیل سرمایه در کشور
۱۹۷۰	۱۴	۲۰۶۵	۸/۶	۰/۰۷
۱۹۷۱	۳۹	۴۰۱۱	۱۲/۶	۰/۱۳
۱۹۷۲	۱۳۳	۶۰۹۲	۲۶/۲	۰/۶۱
۱۹۷۳	۲۸۹	۹۲۵۸	۲۷/۳	۰/۸۹
۱۹۷۴	۳۶۳	۱۳۱۸۱	۲۳/۲	۰/۶۹
۱۹۷۵	۵۳۲	۱۸۲۹۸	۱۶/۵	۰/۵۲
۱۹۷۶	۶۰۵	۲۵۲۰۶	۱۶/۱	۰/۴۲

۰/۳۳	۱۵/۶	۳۵۳۸۵	۶۷۱	۱۹۷۷
۰/۲۴	۱۳/۱	۵۰۸۰۶	۷۹۹	۱۹۷۸
۰/۱۷	۱۱/۹	۷۱۹۶۲	۹۰۶	۱۹۷۹
۰/۱۳	۹/۴	۸۹۹۵۶	۱۰۴۷	۱۹۸۰
۰/۱۲	۷/۹	۱۰۸۸۱۱	۱۱۹۲	۱۹۸۱
۰/۱	۶/۶	۱۲۹۷۴۵	۱۳۸۰	۱۹۸۲
۰/۰۹	۵/۷	۱۵۳۱۳۳	۱۶۴۸	۱۹۸۳
۰/۰۸	۵/۲	۱۷۸۲۶۶	۲۰۶۷	۱۹۸۴
۰/۰۷	۴	۲۰۳۰۸۲	۲۵۹۹	۱۹۸۵

مأخذ: ارقام سرمایه‌گذاری مناطق ماسان و ایری از دفاتر مدیریت مناطق پردازش صادرات. کل تشکیل سرمایه جمهوری کره از *Economic statistics yearbook* (Seoul: Bank of Korea, 1985) and *Monthly statistical Bulletin* (Seoul: Bank of Korea).

ارقام جاری «وان» براساس نرخ ارز صندوق بین‌المللی پول در سال مربوطه، پیش از جمع کردن، به دلار تبدیل شده‌اند.

کل سرمایه‌گذاری خارجی در کره از

*Investment Guide to Korea* (seoul, Ministry of Finance, 1986) Appendix 2, p.97.

(الف): آمار این جدول از سال ۱۹۷۰ آمار تجمعی هستند.

(ب): سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را باید بصورت خالص، یعنی پس از کسر بازگشت سرمایه‌های خارجی و صدور سرمایه توسط اتباع جمهوری کره مد نظر قرار داد. لکن، ارقام مورد استفاده توسط وزارت دامائی «سرمایه‌گذاری خارجی سالانه» نامیده می‌شوند و بنظر می‌رسد بصورت ناخالص باشند، از اینرو اهمیت مناطق ماسان و ایری در جدول دارای کوچک‌نمایی است. لکن، بدون توجه به تعریف سرمایه‌گذاری مستقیم، ستون تشکیل سرمایه داخلی صحیح است (زیرا سایر خالص جریانهای ورود سرمایه این مسئله را مرتفع می‌نماید)، بنابراین ستون آخر این جدول نیز صحیح است.

### ۳ - صادرات، خالص درآمدهای ارزی و ارزش افزوده

که بخش اعظم آن (۸۰۹ میلیون دلار) بوسیله منطقه ماسان ایجاد شد. برای نشان دادن ابعاد واقعی این رقم باید گفت که در سال ۱۹۸۵ صادرات ماسان و ایری رویهمرفته ۳/۱ درصد از کل صادرات صنعتی جمهوری

در سال ۱۹۸۵ جمع صادرات منطقه ماسان و ایری به ۸۹۰ میلیون دلار بالغ گردید

کره را تشکیل می‌داد؛ و بالاترین میزان مجموع سهم دو منطقه ۴/۳ درصد در سال ۱۹۷۹ بود.<sup>۵</sup> جای تعجب نیست که سهم مناطق ماسان و ایری در اشتغال صنعتی جمهوری کره رقمی کوچکتر را تشکیل می‌دهد؛ این رقم در سال ۱۹۷۷ به بالاترین حد خود (۱/۲ درصد) رسید و در سال ۱۹۸۵ به ۰/۹ درصد بالغ گشت.

در ارتباط با صادرات برحسب بخشهای صنعتی (جداول ۸ و ۹)، مطابقت شدید با الگوی سرمایه‌گذاری مشاهده شده در قبل بوضوح دیده می‌شود. صادرات منطقه ماسان به روشنی تحت تاثیر صنایع برق و الکترونیک (با سهمی معادل ۶۴ درصد در سال ۱۹۸۵) قرار دارد، در حالیکه صادرات منسوجات برای منطقه ایری چنین نقشی را ایفا می‌کند (باز هم با سهمی معادل ۶۴ درصد در سال ۱۹۸۵). ساختار صادرات منطقه ایری در سالهای اخیر تنوع بیشتری یافته و سهم منسوجات بین سالهای ۱۹۸۱ و ۱۹۸۵ به میزان ۱۰ درصد کاهش یافته است، در حالی که اهمیت اقلام فلزی و برقی در خلال این چهار سال سه برابر گردیده است و به ترتیب رشد سالانه‌ای معادل ۴۷ و ۴۴ درصد داشته‌اند. از سوی

دیگر، در خلال سالهای ۱۹۷۵ الی ۱۹۸۵ حاکمیت صدور اقلام برقی و انکترونیکی در منطقه ماسان بنحو چشمگیری افزایش یافت، لکن محصولی که بیشترین افزایش سهم را داشت ابزار دقیق بود که در نتیجه ۳۳ درصد رشد سالانه به قیمت‌های جاری سهم خود را از ۴ درصد در سال ۱۹۷۵ به ۱۴ درصد در سال ۱۹۸۵ رساند.

جالب توجه اینککه مناطق پردازش صادرات جمهوری کره — برخلاف مناطق پردازش صادرات در سایر کشورها — بیشترین رشد صادرات را دارا نبوده‌اند. در خلال دوره ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۵ صادرات منطقه ماسان سالانه ۱۷ درصد افزایش یافت، در حالی که رشد صادرات صنعتی جمهوری کره سالانه ۲۴ درصد بود.

پیش از آنکه نگاه دقیقتری به درآمدهای خالص ارزی بیفکنیم، با عنایت به کاربرد غالباً اشتباه از واژه ارزش افزوده و ارزش ادبیات مربوطه، توضیحاتی چند در مورد تعاریف آنها بجا خواهد بود. به منظور روشنی بحث، تمایز بین دو مفهوم با عنایت و توجه به موارد ذیل، ضرورت تمام دارد:

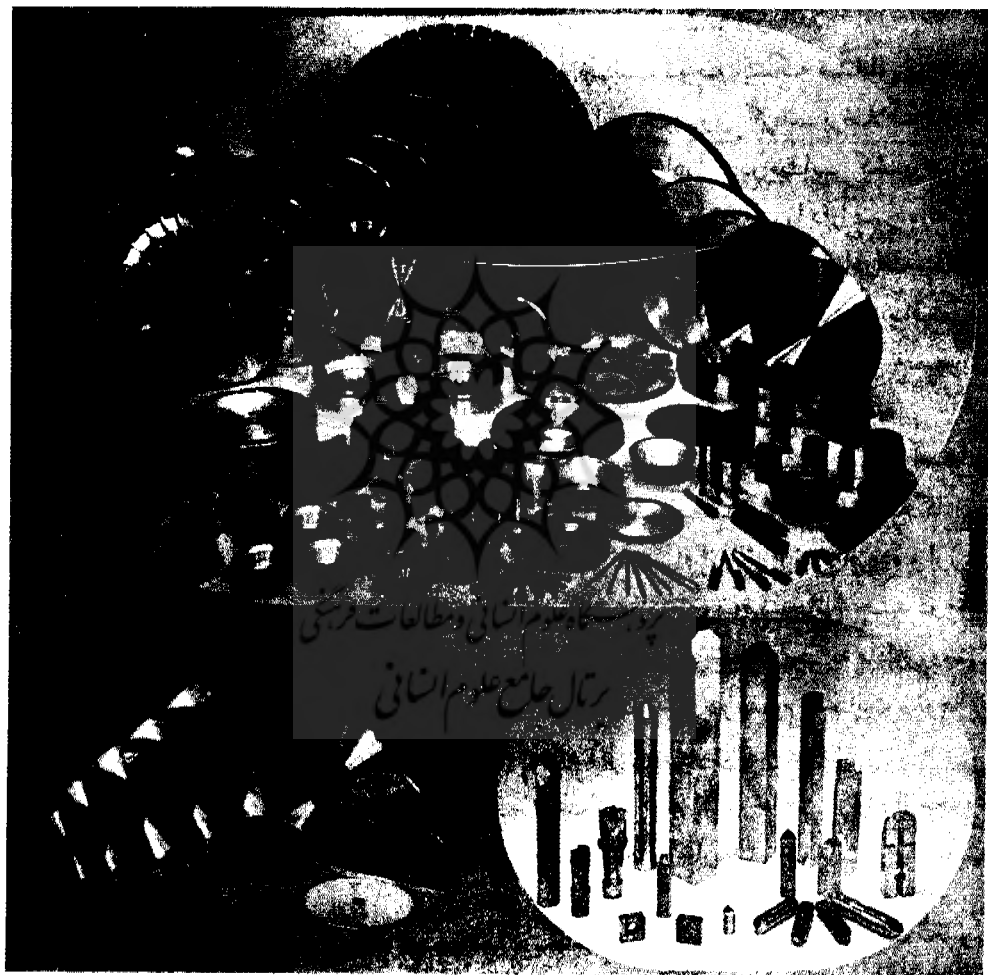
(الف) — درآمدهای خالص ارزی از مجموع دستمزدها، اجاره‌ها، خدمات و مواد اولیه

۵ — کلیه محصولات فروخته شده در خارج یا فروخته شده به بنگاههای جمهوری کره، بعنوان صادرات محسوب می‌شوند. شمول فروش داخلی در صادرات ناشی از این واقعیت است که استفاده کنندگان از این کالاها در جمهوری کره باید قیمت آن محصولات و قطعات را به ارز بپردازند. بهرحال، فروش محصولات واسطه توسط بنگاههای مناطق پردازش صادرات به دیگر بنگاههای واقع در منطقه بعنوان فروش داخلی بحساب آمده‌اند. برای تشریح بیشتر این مطلب به ادامه این مقاله در شماره آینده رجوع کنید.

---

رشد صادرات مناطق پردازش صادرات کره جنوبی کمتر از رشد  
صادرات محصولات صنعتی این کشور بوده است.

---





جمع صادرات مناطق آزاد کره در سال ۱۹۸۵ معادل ۸۹۰ میلیون دلار یا ۳/۱ درصد از کل صادرات صنعتی جمهوری کره را تشکیل می‌داده است.

بدست می‌دهد.

در مورد منطقه ماسان (با توجه به جدول ۱۰) بطور اخص دو مشاهده مهم امکان‌پذیر است. اول، سهم درآمد خالص ارزی در کل صادرات تنها در خلال ۵ سال به سرعت افزایش یافت و به ۴۹ درصد در سال ۱۹۷۶ رسید. این سهم به گونهٔ برجسته‌ای — در مقایسه با سهم دیگر مناطق پردازش صادرات در جهان — بالاست، لکن از آن زمان تاکنون این سهم کم و بیش ثابت باقی مانده است. بعد از رسیدن به بالاترین حد خود در سال ۱۹۸۲ (که آن را به رقم ۵۴ درصد رساند) این رقم به حدود سطح سال ۱۹۷۷ کاهش یافت. در مورد نسبت ارزش افزوده به تولید ناخالص نیز همین امر صادق است، زیرا که پس از رسیدن به سطوح بالا در سالهای اولیه فعالیت منطقه ماسان، در سال ۱۹۷۷ در حد ۱۴ درصد و بدنبال اندک نوساناتی دوباره در همین سطح در سال ۱۹۸۵ قرار گرفت. بنابراین، تصویر کلی آن

داخلی (نهاده‌های مادی) حاصل می‌گردند.

(ب) — ارزش افزوده مجموع هزینه عوامل، یعنی دستمزدها، اجاره‌ها و سودها می‌باشد.  
(ج) — بنابراین، اگرچه دو مورد فوق بدلیل وجود دستمزدها و اجاره‌ها فصل مشترک زیادی دارند، این دو مفهوم با یکدیگر برابر نیستند. بعنوان مثال، ارزش افزوده تولید همگام با سود بیشتر افزایش می‌یابد، بدون آنکه همزمان درآمدهای خالص ارزی را افزایش دهد و استفاده بیشتر از مواد اولیه داخلی به نوبه خود باعث افزایش درآمد خالص ارزی می‌شود، بدون آنکه هیچگونه تاثیری بر هزینه عوامل و بنابراین بر ارزش افزوده داشته باشد\*.

تعاریف فوق، بررسی کمی درآمدهای خالص ارزی مناطق پردازش صادرات و نیز نسبتهای مواد اولیه داخلی و ارزش افزوده را میسر می‌سازد و همچنین اولین معیار خام از میزان تأثیر و تأثر آنها با اقتصاد داخلی را

• از لحاظ نظری، سودهای خارج نشده از کشور نیز باید لحاظ گردند، در حالی که دستمزدهای کارکنان خارجی که به خارج منتقل می‌شود نباید در نظر گرفته شود. بدلیل نبودن اطلاعات، این جنبه‌ها در بررسی حاضر مورد اغماض قرار گرفته‌اند.

•• نیاز به گفتن نیست که این نتیجه تنها با ثابت فرض کردن سایر شرایط صحیح است.

••• این امر به معنای آن است که نهاده‌های غیرعامل در سالهای بعد سریعتر از صادرات افزایش داشته‌اند.

جدول (۸): منطقه ماسان: صادرات برحسب بخشهای صنعت در سالهای ۱۹۷۵، ۱۹۸۰ و ۱۹۸۵ (درصد)

متوسط نرخ رشد سالانه ۱۹۷۵ - ۸۵	۱۹۸۵	۱۹۸۰	۱۹۷۵	بخش صنعت
۱۸/۸	۶۴/۴	۶۲/۹	۵۳/۴	برق و الکترونیک
۸/۲	۷/۹	۸/۱	۱۶/۷	فلزات آهنی
-	۰/۴	۰/۴	-	فلزات غیر آهنی
۱۱/۳	۲/۷	۱/۲	۴/۳	ماشین آلات
۳۳	۱۴/۳	۱۲/۷	۴	ابزار دقیق
۱۰/۳	۲/۸	۱/۹	۴/۸	منسوجات و پوشاک
۱۶/۴	۴/۵	۶/۱	۴/۶	کفش
۱/۵	۳	۶/۷	۱۲/۱	سایر
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع
-	۲/۸	۳/۹	۳/۶	نسبت جمع به کل صادرات صنعتی جمهوری کره

Ministry of Trade and Industry مأخذ: برای منطقه پردازش صادرات ماسان:

*The Korean Economy 1986* (Seoul: 1986)

برای جمهوری کره:

جدول (۹): منطقه ایری: صادرات برحسب بخشهای صنعت در سالهای ۱۹۸۱، ۱۹۸۳ و ۱۹۸۵ (درصد)

متوسط نرخ رشد سالانه ۱۹۸۱ - ۸۵	۱۹۸۵	۱۹۸۳	۱۹۸۱	بخش صنعت
۶/۸	۶۳/۶	۶۵/۸	۷۳/۸	منسوجات
۱۴/۸	۲۱/۹	۲۲/۵	۱۹	چرم
۴۷/۱	۱/۹	۱/۴	۰/۶	فلزات
۴۴/۳	۹/۲	۶/۸	۳/۲	الکترونیک
۱۱/۲	۳/۴	۳/۴	۳/۳	پردازش سنگ
۱۰/۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع

Ministry of Trade and Industry.

مأخذ:

جدول (۱۰): منطقه ماسان: درآمد خالص ارزی و نسبت ارزش افزوده در سالهای ۸۵ - ۱۹۷۱

سال	درآمد خالص ارزی		سهم ارزش افزوده در تولید ناخالص (درصد)
	میلیون دلار	درصد صادرات	
۱۹۷۱	۰/۲	۲۲/۲	۲۲/۲
۱۹۷۲	۳	۳۰/۹	۳۰/۶
۱۹۷۳	۲۵/۹	۳۶/۸	۲۳
۱۹۷۴	۷۰/۱	۳۸/۶	۱۸/۱
۱۹۷۵	۷۲	۴۱/۲	۱۷/۶
۱۹۷۶	۱۴۹/۱	۴۹/۲	۱۱/۹
۱۹۷۷	۱۸۰/۹	۴۹/۲	۱۳/۹
۱۹۷۸	۲۵۱/۲	۵۱/۸	۹
۱۹۷۹	۳۱۱	۵۱/۸	۱۲/۳
۱۹۸۰	۳۳۳	۵۳	۱۰/۲
۱۹۸۱	۳۷۱/۶	۵۳/۴	۱۰/۸
۱۹۸۲	۳۲۴/۵	۵۴	۱۴
۱۹۸۳	۳۷۳/۷	۵۲/۹	۱۲/۱
۱۹۸۴	۴۴۴	۵۰/۵	۹/۶
۱۹۸۵	۴۱۲/۶	۵۱	۱۳/۷

مأخذ: محاسبه شده بر مبنای آمار ارائه شده از سوی دفتر مدیریت منطقه پردازش صادرات ماسان و وزارت تجارت و صنایع

ابتدا نسبتاً بالا بودند (۴۸ درصد در سال ۱۹۷۷ و ۵۵ درصد در سال ۱۹۷۸)، لکن از آن زمان گرایشی نزولی داشته اند که آنها را به ۳۹ درصد در سال ۱۹۸۵ رسانده است. یکبار دیگر، برخلاف تجربه منطقه ماسان، نسبت ارزش افزوده بطور مداوم افزایش یافته و به ۲۱ درصد در سال ۱۹۸۵ رسیده است.\*

است که منطقه ماسان از نظر ایجاد ارتباطات داخلی از مرحله اولیه بسیار پویائی گذر کرده است، لکن از سال ۱۹۷۷ به بعد در شاخص های مربوطه افزایش قابل ملاحظه ای دیده نمی شود.

شواهد موجود در مورد منطقه ایری (با نگاهی به جدول ۱۱) به گونه ای مشخص متفاوت است. درآمدهای خالص ارزی در

جدول (۱۱): منطقه‌ای: درآمدهای خالص ارزی و نسبت ارزش افزوده در سالهای ۸۵ - ۱۹۷۷

سال	درآمدهای خالص ارزی		سهم ارزش افزوده در تولید ناخالص (درصد)
	میلیون دلار	درصد صادرات	
۱۹۷۷	۸/۹	۴۷/۸	۷
۱۹۷۸	۱۸/۵	۵۴/۹	۸/۵
۱۹۷۹	۱۸/۲	۴۲/۸	۸/۹
۱۹۸۰	۱۹/۴	۴۲/۱	۱۴/۵
۱۹۸۱	۲۱/۸	۴۰/۸	۱۷/۴
۱۹۸۲	۲۲/۴	۳۹/۲	۱۸/۴
۱۹۸۳	۲۳/۳	۳۷/۶	۱۹/۵
۱۹۸۴	۳۰/۲	۴۰/۴	۲۱/۸
۱۹۸۵	۳۱/۲	۳۸/۸	۲۱/۱

مأخذ: محاسبه شده بر مبنای آمار ارائه شده از سوی دفتر مدیریت منطقه پردازش صادرات ماسان و وزارت تجارت و صنایع

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
پرتال جامع علوم انسانی

به نقل از:

D. Healey and W. Lutkenhorst, «Export Processing Zones: The Case of the Republic of Korea», *Industry and Development* (Vienna: UNIDO, 1989) PP. 11-23.

در خلال دوره ۸۵ - ۱۹۷۷ متوسط این نسبت رقم ۱۵/۲ درصد بود، در حالیکه در منطقه ماسان در خلال همین دوره متوسط این نسبت رقم ۱۱/۷ درصد را نشان میداد.